

16997 Sb. n. s.), a později při ústním jednání dne 1. prosince 1937 omezil žalobu vůbec již jen na odpor podle § 38 zák. o prac. soudech, ač — jak shora již uvedeno — si musil uvědomiti, že tato žaloba nemá naději na úspěch. Za tohoto stavu věci zavinil si tedy žalobce tvrzenou škodu sám a to jak pokud jde o ztrátu nároku proti Josefu B., tak i pokud jde o útraty sporu a právního zastoupení ve věci Cpr . . . , neboť tato škoda vznikla mu teprve jeho vlastními procesními úkony, čímž jest zároveň vyloučena i jakákoli příčinná spojitost s případným zaviněním žalovaných.

Čís. 17533.

Vlastnictví k vydraženým movitým věcem nabývá se teprve zaplacením kupní ceny a převzetím věci vydražitelem. Totéž platí při prodeji věcí z volné ruky podle § 280, odst. 1 ex. ř.

V tom, že výkonný orgán po příklepu věci vydražiteli od něho celou kupní cenu přijme, je spatřovati jeho souhlas s tím, aby vydražitel převzal vydražené věci do vlastnictví. Nesejde na tom, dojde-li k tomu při dražbě nebo teprve později a účinkoval-li při převzetí výkonný orgán, či nikoliv.

Rozhoduje jen, převzal-li vydražitel věci tak, že mu tím byla sjednána možnost bezprostředního panství nad nimi.

(Rozh. ze dne 20. prosince 1939. Rv I 1175/39.)

Srov. Sb. n. s. č. 17285.

Žalující strana opírajíc žalobu o předpis § 37 ex. ř. domáhá se vyloučení svršků, zabavených v exekuci č. j. E . . . tvrdíc, že je vlastníci oněch svršků, jichž nabyta koupí z volné ruky podle § 280 (1) ex. ř. Nižší soudy zamítly žalobu, odvolací soud z těchto důvodů: Koupí z ruky podle § 280 (1) ex. ř. o sobě nepřechází vlastnictví, nýbrž teprve odevzdáním (Tilsch — Einfluss der Civilprozessgesetze auf das materielle Recht, II. vyd., str. 100, Sb. n. s. č. 13224). Příklep o sobě zjednává vlastnictví výlučně u věcí nemovitých, nikoli movitých (Randa: Právo vlastnické, VII. vyd., str. 174). Jde tedy o to, zda došlo k odevzdání vylučovaných svršků. V tomto směru přednesla žalující strana, že žalobce převzal držbu dotekem. Při ústním jednání pak uvedl, že předání svršků stalo se dne 17. ledna 1939 exekutem Václavem H. Jde tedy o otázku, zda odevzdání, nutné při prodeji podle § 280 (1) ex. ř. musí provést výkonný orgán či dlužník. Jde o prodej nucený, který provádí exekuční soud zpravidla proti vůli dlužníka, aby bylo docíleno zpeněžení podstaty, kterou by bylo lze vydati vymáhajícímu věřiteli nebo rozdělit mezi více vymáhajících věřitelů (§§ 283, 285 ex. ř.). Dlužníku se nedostává vůle, nutné k svobodnému smluvnímu projevu. Jeho osoba ustupuje do pozadí (Tilsch, Einfluss, str. 100), na místo ní vystupuje správa exekuční podstaty. Odevzdání výkonným orgánem je výslovně podmínkou tradice při nucené dražbě svršků (§ 278 ex. ř.), Totéž platí

i o koupi podle § 280 (1) ex. ř. I tu bude vyloučen exekut sám z disposičních aktů o prodáváných věcech a zejména nebude moci sám provést odevzdání s právními účinky převodu vlastnictví. I kdyby se však připustilo, že odevzdání po výkonu prodeje může uskutečnit i exekut, mohlo by jíti jedině o takový akt, který zjednává nabyvateli výlučné faktické panství nad věcí (§ 312, 309 o. z. o.). Jím není pouhý dotyk věci kupcem, tvrzení v žalobě, ani uchopení věci ani prohlášení exekuta, že věc předává a kupce, že věc přejímá, ani o sobě přemístění na jiné místo, ani nalepení nálepek s textem »Majetek J. S.« (žalobce), nýbrž akt, jímž se držba věci, tedy výlučné faktické panství nad věcí získává, čehož v souzeném případě nebylo.

Nejvyšší soud uložil prvému soudu nové jednání a rozhodnutí.

Důvody:

Při exekuční dražbě věci nemovitých nepřechází sice vlastnictví k vydraženým předmětům na vydražitele již udělením příklepu, nýbrž teprve zaplacením kupní ceny a převzetím věci (§ 278 ex. ř.). Totéž platí i při prodeji z volné ruky podle ustanovení § 280, odst. 1 ex. ř., takže kupitel nenabývá tu vlastnictví již usnesením exekučního soudu, že se přijímá jeho návrh, aby z volné ruky převzal zabavené předměty za odhadní cenu, nýbrž zase teprve zaplacením a převzetím předmětů těch. Platí tudíž o nabytí vlastnictví k věcem prodaným z volné ruky v zásadě předpisy §§ 423 a násl. obč. zák. Žalobce tvrdí, že veškeré předměty, o něž je spor, převzal již při dražbě do své držby dotekem a později, když žalovanou stranou průběhem vylučovacího sporu C VI 155/38 byla projevena pochybnost o účinnosti této tradice, převzal prý veškeré tyto svršky znovu do své hmotné držby dne 17. ledna 1939, a to tím způsobem, že exekutem Václavem H. byl mu odevzdán každý jednotlivý kus z ruky do ruky za současného prohlášení exekutova, že svršek v dražbě koupený předává, a žalobcova, že svršek ten do vlastnictví přejímá, mimoto, že takto převzaté věci přenesl s místa původního na místo jiné a na jednotlivé kusy nalepil nálepky s textem: »Majetek J. S.«, t. j. žalobce. I když prvá část přednesu žalobcova, že převzal svršky do dražby dané již při dražbě »dotekem«, je rázu zcela povšechného, ježto žalobce tu neuvádí žádného konkrétního skutkového podkladu pro opodstatnění tohoto tvrzení, jsou přece v dalším jeho přednesu, že svršky ty převzal do své hmotné držby dne 17. ledna 1939, tvrzeny všechny náležitosti hmotného odevzdání a převzetí ve smyslu § 426 případně § 427 obč. zák. S právním názorem odvolacího soudu, že při tomto tvrzeném převzetí vylučovaných předmětů by musil nutně spolupůsobiti výkonný orgán, souhlasiti nelze. Z exekučních spisů okresního soudu exekučního v P. vyplývá, že byl výkonným orgánem proveden prodej z volné ruky, že všechny zabavené předměty byly příklepnuty nynějšímu žalobci Josefu S., který celou kupní cenu výkonnému orgánu vyplatil, a tento ji přijal. V tom je spatřovati souhlas výkonného orgánu s tím, aby vydražitel koupené věci převzal do vlastnictví a ne-

sejde na tom, kdy se tak stalo, zda hned při dražbě anebo snad teprve později. Rozhodujícím tu jest jediné převzetí věci. Proto také exekuční řád mluví jen o převzetí věci nejvyšším podatelem, aniž by se zvláště zmiňoval o odevzdání jich výkonným orgánem, neboť potřebný souhlas výkonného orgánu ku převzetí prodané věci je dán již tím, že příklep byl udělen a kupní cena výkonným orgánem přijata. V důsledku toho bylo také do exekuční novely pro Slovensko a Podkarpatskou Rus (zákon ze dne 19. ledna 1928 č. 23 Sb. z. a n.), již měly býti unifikovány zákonné předpisy o exekuci na jmění movité, pojata ustanovení, že vlastnictví k vydraženým předmětům přechází na vydražitele zaplacením kupní ceny a převzetím věci. Exekuční řád v § 278 sice stanoví, že předměty do dražby dané musí býti podatelem ihned převzaty, leč neučinil-li tak podatel, nemůže přece pozbyti svého nároku z uděleného příklepu, když v zákoně žádná taková sankce vyslovena není. Převzal-li tedy žalobce skutečně vylučované věci tak, že mu tím byla zjednána možnost bezprostředního panství nad nimi, nabyt k nim vlastnictví, a to bez ohledu na to, kdy se tak stalo a účinkoval-li při převzetí tom výkonný orgán čili nic. Poněvadž nižší soudy následkem svého mylného právního názoru neposuzovaly věc s hledisek právě naznačených a nečinily v této příčině potřebných skutkových zjištění, byly rozsudky nižších soudů ve smyslu ustanovení § 510 c. ř. s. zrušeny.

Čís. 17534.

Zvýšení důchodu výživou povinného následkem zmírnění platových srážek podle vládn. nař. č. 158/1939 Sb. z. a n. jest okolnost, na kterou strany při uzavírání smíru mohly pomýšletí; neopodstatňuje proto nárok na zvýšení výživného.

(Rozh. ze dne 20. prosince 1939, Rv II 538/39.)

Smírem ze dne 1. července 1937 č. j. Ck... zavázal se žalovaný platiti žalobkyni na výživném 300 K měsíčně. Žalobkyně se domáhá nyní zvýšení tohoto výživného na částku 450 měsíčně, tvrdíc, že se majetkové poměry žalovaného značně zlepšily. Prvý soud uznal podle žaloby. Odvolací soud žalobu zamítl.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání a v otázce, o niž jde, uvedl

v d ů v o d e c h :

Smír o manželčině výživném jako každý smír o nároku soukromoprávním jest — není-li ujednáno jinak — uzavírán se samozřejmým předpokladem, že nastanou-li napotom podstatné změny v poměrech osob smír uzavřevších, na něž nemohly při uzavírání smíru pomýšletí, lze se domáhati zvýšení nebo snížení výživného (§ 1389 obč. zák., rozh. č. 14.885 Sb. n. s.). Než v souzeném případě všechny okolnosti, které podle tvrzení žalobkyně způsobily zvýšení důchodu jejího žalovaného